

A
BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. évi ápril hó 14-ik napján Nagyváradon

SULYOK ISTVÁN esperes és RITOÓK ZSIGMOND
egyházmegyei gondnok kettős elnöklete mellett tartott

RENDES KÖZGYÜLÉSE

VALAMINT

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

A Z E G Y H Á Z M E G Y E .

NAGYVÁRAD,

VOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1904.

Á
BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. évi ápril hó 14-ik napján Nagyváradon

SULYOK ISTVÁN esperes és RITOÓK ZSIGMOND
egyházmegyei gondnok kettős elnöklete mellett tartott

RENDES KÖZGYÜLÉSE

VALAMINT

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

A Z E G Y H Á Z M E G Y E.

NAGYVÁRAD,

ÁLLATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1904.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

Felvételek Nagyváradon, 1904. évi április 14 én, a bihari ev. ref. egyházmegye tavaszi rendes közgyűlése alkalmával.

Jelen vannak: *Sulyok* István esperes és *Ritoók* Zsigmond gondnok kettős elnöklete alatt: Biró János, Szemes László, Csillag Lajos, Nádudvary Lajos egyházi, Kiss Elek, Hegyesi Márton, Miskolczi Árpád, Miskolczi Ferencz világi tanács bírák, Dr. Thury Kálmán ügyész, Zsigmond Ferencz közpénztárnok, Tatár Zoltán világi, Veres István, Lévai Mihály egyházi jegyzők.

A lelkészi karból: Szigethy Elek, Surányi Lajos, Bugyi Sándor, Hegedüs Ferencz, Ács Endre, Konrád Géza, Nánássi Imre, Borsos István, Sziki Ádám, Doma Gyula, Keresztesi Károly, Bod Ferencz, Kiss Antal, Bethlendi Sándor, Csernák Béla, Molnár Vincze, Rigó Lajos, Leelőssy István, Szabó István, Holkó József, Major Gyula, Bedő Károly lelkészek, Varga Gedeon, Tóth Gyula, Szinok Zoltán segéd-lelkészek.

A tanítói karból: Pércsi Lajos, Varga Béla, Szántó Béla, Szinok Dezső.

Az egyházak képviselőiben: Bary József, Füredy László presbyterek Nagyváradról, Vári Gáspár Fugyiból, Szőke Imre Ártándról, K. Vékony Sándor Bojtról, Varga Sándor Csatárból, Nagy Ferencz M.-Telkiből, Mátéh Sándor Pelbárthidáról, Dózsa Lajos M.-Kerekiből, Fazekas Bálint Paptamásiból.

Ezenkívül számos érdeklődő.

I. szám. Esperes Istenhez emelt magas szárnyalású buzgó imádsága után, annak kijelentése mellett, hogy Csák Máté és K. Nagy Sándor tanácsbírák s Hegyesi Pál jegyző gátló körülményeik miatt a gyűlésen meg nem jelenhetnek,

a közgyűlést a képviselők igazolása után megnyitottnak nyilvánítja.

2. s z á m. Elnöklő esperes felhívja Dr. Miskolczi Ferencz megválasztott világi tanács bírót — a ki más-nemű elfoglaltsága miatt az őszi közgyűlésen meg nem jelenhetett, — a hivatali eskü letételére.

A megválasztást elfogadó világi tanács-bíró az esküt letevén, esperes és gondnok megleghangu üdvözlése és a jelen voltak jó kívánatai közt lelkes szavakkal ajánlja fel magát tisztének hű betöltésére.

3. s z á m. Sulyok István esperes beterjeszti időszaki jelentését az egyházmegye életében az őszi közgyűlés óta történt mozzanatokról a mint következik:

Nagytszt. s tekint. egyházmegyei közgyűlés !

I. Legutóbbi közgyűlésünk óta egyházmegyénk gyülekezetének belső és külső életében mélyebbreható változások nem fordultak elő. Ha a lét és önfenntartásért folytatott nehéz küzdelem hatása alatt egyházaink szellemi és anyagi téren kimagaslóbb alkotásokat nem mutathatnak is fel, de általánosságban szólva, az intenzivebb fejlődés kisebb nagyobb mértékben mindenütt észlelhető.

Ma még a köfalakon belül csend és béke honol. — A nyugodt és zavartalan munkálkodás ideje meddig fog tartani? — nagyon is kérdéses. — Mert az égboltozat alsó peremjén itt és ott feltűnedezik már egy-egy sötét pont, mely ha a mint jól esik remélni — veszélyesebb és megrázóbb vihar magvait nem rejti is méhében; még is elkészülve kell lenni, hogy átmenetileg legalább nem kicsinylendő megpróbáltatás vár reánk.

Egyházmegyénk területén ugyanis korunk társadalmi kérdésének legnagyobbika, a mit szocializmus néven ismerünk — több ponton váratlanul erősebben ütötte fel fejét. Nem tartozik jelentésem keretébe annak fejtegetése, hogy mennyiben jogosult nálunk ez a mozgalom, valamint annak bírálata sem, hogy helyesek avagy tulhajtottak e azok az elvek, melyek e mozgalomnak irányát és mérvét megszabják. Elég csupán annyit konstatálnom, hogy mindenütt, ahol ez a kérdés már eddig is nagyobb

és erősebb hullámokat vert, hatása az egyházi élet területén érezhetővé vált, habár ez uttal még kevésbé aggressiv módon. De kétségtelen, hogy már egy némelyik gyülekezetünk hiveinek az a törekvése, mely az egyházi adóteher viselésének nem egészen helyes irányban leendő megváltoztatására irányul; előre vetett árnyat annak a krisisnek, melyet ez a hibás ultra terelt mozgalom természetesen kiváltani fog.

Igaz: evangyeliumi egyházunk hajója bordáinak már „más szelek” is feküdtek és hála az isteni kegyelemnek, a hullámok sirjában még sem merültek el. Ebbe bizunk s jövőre nézve is ebbe helyezzük reményünket. — Ámde e mellett nem szabad az örállóknak felelősségterhes kötelességeikről elfelejtkezni. Ellenkezőleg: komoly figyelemre méltatva az idők jeleit, okos és bölcs pásztorként kettőzött gonddal örködjének a gondjaikra bizottak feleit. E helyről és ez alkalommal arra kérem főleg a lelkész-társakat és presbyteriumokat, hogy az ősök lelkével és buzgóságával járjanak el szép tisztókben, szóval és tettel buzdítsanak és különösen az egyházi adózás körül felmerülő kérdésekben szelidséggel és méltányossággal töltsék be az ellentétek szakadékait, türelemre intvén a nyugtalankodókat és nyugodt bevárására küszöbén levő zsinatunknak, a melynek bölcs intézkedéseitől sok égető bajainknak megorvoslását reméljük.

II. Iskoláinkban, egy pár helyet kivéve, a hol vörheny miatt a tanítás hosszabb vagy rövidebb ideig szünetelt, a nagy munka minden fennakadás nélkül folyik. Nemi nehézség csak Pelbárthidán fordult elő, mivel az esperesi engedéllyel a tanév megkezdése előtt Nyiracsádra távozott Perekó Imre tanító helyét a presbyterium sem pályázat útján rendes — sem pedig a debreczeni tanítóképzőből kért ideiglenes tanerővel betölteni nem tudta. Végre is tiszt. Holkó József lelkész urat kellett megbíznom addig az iskola vezetésével, míg időközben az állás megfelelő tanítóval ellátható leend.

Nyilvántartás czéljából tisztelettel előterjesztem, hogy a nagymélt. vall. és közokt. miniszter ur következő tanítóink részre folyósította a II-ik ötödéves korpótlékot: Barcsay Károly zsákai, Bencsik Gyula m.-kerekii, Borbély

Lajos bihari, Cseh Ferencz kügypusztai, Csikos Mihály h.-k.-száldobágyi, Csóka György siteri, Engi Ferencz ártándi Eszenyi Károly m.-keresztesi, Eröss Károly váncsodi, Halász Benjámín sztjánosi, Farkas Elek kismarjai, Kajcsa Lajos csökmői, Karsay János m.-keresztesi, Kovács Endre furtai, Kovács József váncsodi, Papay István n.-szántói, Pércsi Lajos csatári, Nagy Károly pa.-toldi, Rád László örvendi, Szabó László b.-püspökii, Szeghő Lajos furtai, Szücs Sándor borsi, Szöke Vincze csökmői, Telegdi Károly borsi, Juhász Sándor k.-marjai, Varga Gyula csatári, Varga Pál paptamásii, Veress Gyula zsákai, Albisi Katalin b.-püspökii és Eszenyiné Beksi Zsuzsánna tanítónőknek. A pusztajuhászati iskolánál pedig 103802—903. sz. rendeletével a tanítói fizetésnek 800 koronára kiegészítéséig 300 koronát utalványozott.

Öszinte részvétellel jelentem be tanügyi bizottságunk két tagjának, Mezey József és Némethy Lajos köri iskola látogatóknak elhunytát. Mindkét férfit meleg érdeklődést sőt áldozatkészséget is tanúsított tanügyünk iskoláink iránt s rászolgáltak arra, hogy kegyeletes elismeréssel emlékezzünk meg róluk jegyzőkönyvünkben.

Ugyancsak sajnálattal hozom közgyűlésünk becses tudomására, hogy tiszt. Zagyva Gyula köri iskola látogató tisztéről, melyet évek során keresztül mindig hűséggel és odaadással teljesített, egészségi okokból lemondani kénytelen. Tisztelettel kérem, hogy az ekként megüresedett helyek betöltéséről intézkedni méltóztassék.

III. Egyházi tisztviselőink sorában az utóbbi fél év alatt halálozás nem történt. A lelkész és tanítói állásokon időközben a következő változások voltak:

1) 1903. nov. 9-én Szücs László n.-váradai segéd lelkész az egyházmegye kötelékéből elbocsáttatott.

2) Ugyancsak e napon mű. Biró János örvendi lelkész engedélyt nyert, hogy Biró Ferencz volt debreczeni helyettes lelkészt maga mellett segédül alkalmazza.

3) nov. 11-ikén a darvasi presbytériumnak engedélyt adtam, hogy Molnár Vincze tisztaeszlári helyettes lelkészt, miután a lelkész választás törvényszerűen folyt le és megtámadva nem lett, meghivhassa. — Egyben illetékes helyen

intézkedtem az iránt, hogy megválasztott lelkész részére az állami fizetési kiegészítés összege folyósíttassék.

4) Nov. 17-én nt. Csák Máté n.-váradai lelkész felhívása folytán hozzájárultam, hogy Tóth Gyula balmazújvárosi segédlelkészt segéd-lelkész vallás-tanítói minőségben alkalmazza.

5) Nov. 26-án a nyüvedi egyháznak, miután a f. évi szept. 6-án megejtett választás ügyiratai minden tekintetben kifogástalanul felterjesztettek, végleges engedélyt adtam Szántó Béla tanító meghívására, utasítván egyszersmind megválasztottat a hivatali eskü letételére.

6) 1904. febr. 19-én a pelbárhidai egyházat feljogosítottam, hogy Szabó Benjámin okleveles tanítót, a választás szabályszerű és a záros határidőig meg nem támadott lévén, kántortanítójául meghívja.

7) Márczius 2-ről Biró Ferencz örvéndi segédlelkészt hason minőségben Debreczenbe távozván el, — az egyházmegyéből elbocsátottam.

Megjegyzem, hogy a választások ügyiratai a tárgyalás során külön-külön előterjesztést nyernek.

IV. Az elnökség elintézett ügyek közül bejelenteni tartozom, hogy az 1903. évi nov. 19-én egyhm. gondnok ur Öméltósága véleményének előzetes kikérése mellett, a mező-telegdi egyháznak a presbytérium egyetemlegesen kötelező nyilatkozata alapján 7000 korona kollégiumi kölcsön felvételére engedélyt adtam. — A kölcsön felvételét szükségessé tette egyfelől a templomépítési kiadás fedezése, miután a megnyert tökesegély még folyósítva nem lett, másfelől pedig az a körülmény, hogy a templomkarzat és a templomi székek újjákészítése a munka folyama alatt elkerülhetetlennek mutatkozott. — Ugy a kölcsön felvétel, valamint az újabb építkezés ügyiratai teljes rendben lévén és a szakértői vizsgálat is helyben hagyván, az elnökségi hozzájárulás ez utóbbihoz szinten megtörtént. — Előterjeszttem továbbá, hogy a furtai egyház iskolaépítése ügyében az egyházmegye 90 903 sz. határozatának eleget tévén, Tatár Zoltán igazgató főmérnök ur véleményezése alapján múlt évi decz. 10-ről az építkezést engedélyeztem.

V. Legyen szabad felhivnom jelentésem kapcsán az

egyházmegyei közgyűlés becses figyelmét az egyházi törv. 283. §-ára, mely az időszaki tanács évenkénti megalakítását rendeli el. — Miután e tárgyban a közgyűlés az 1903 évi márcziusban intézkedett: tehát a tanács megalakításának szüksége fennforog.

Ugyancsak intézkedést kérek az iránt is, hogy boldog emlékezetű Szabó Károly esperesünk emlékére gyűjtött alapítványi összeg, mely ez időszerint az időközi kamatokkal együtt 782 k. 01 fillért tesz ki; az egyházmegye intenciója és határozatának megfelelően rendeltetésének átadassék.

Végül kötelességet teljesítek annak bejelentésével, hogy ő cs. és kir. Felsége a mezőtelegdi egyháznak magán pénztárából 200 kor. segélyt adományozni kegyeskedett templomépítési célra. Kérem, hogy a legmagasabb kegyadományt jegyzőkönyvünkben hálás köszönettel tudomásul venni méltóztassék.

Jelentésem és tett intézkedéseimnek helybenhagyó tudomásul vételét kérve, kiváló tiszteletem jelentésével vagyok a nagytiszteletű s tekintetes egyházmegyei közgyűlésnek

Nagyvárad, 1904 április 12.

alázatos szolgálja

Sulyok István s. k.

esperes.

A körültekintő s minden részében kimerítő jelentés az esperes intézkedéseivel együtt helyeslőleg tudomásul vétetvén, egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik.

4. szám Az esperesi jelentés szerint az évenként megalakuló időszaki tanács tagjainak megválasztása e közgyűlés feladatát képezvén:

Az időszaki tanács tagjai az 1904/5. évre közfelkiáltással megválasztatnak és pedig rendes tagokká Csák Máté egyházi, Kiss Elek és Hegyesi Márton világi t. bírák. Póttagokká: Miskolczy Árpád világi, Nádudvari Lajos és Szemes László egyh. tan. bírák.

5. szám. Nagyliszt. esperes urnak azon intézkedése, mely szerint a templomát renováltató mező-telegdi egyháznak megengedte, hogy az építkezés alatt szakértői vélemény szerint szükségessé vált karzatok és székek is ujakkal cseréltessék fel s az építkezéshez szükséges 7000 kor. kölcsönt az egyh. tanács egyetemleges jóállása mellett felvehesse.

Jóváhagyással tudomásul vétetik.

6. szám. Ugyancsak az esperesi jelentés intézkedést kér a boldog emlékü Szabó Károly esperes emlékére gyűjtött 782 K 01 fil. alapítvány kezelésére.

Az alapgyűjtés eredménye örvendetes tudomásul szolgál s közpénztárba utaltatik; egyszersmint az egyházmegye felhívja az internátusi bizottságot, hogy az alapítvány felhasználására készített javaslatát az őszi közgyűlés elé nyújtsa be.

7. szám. Esperes ur jelentéséből

részvétellel értesül a közgyűlés Mezey József és Némethy Lajos köri iskola látogatók elhunytáról, ugyszinte Zagyva Gyula nyüvedi lelkésznek betegsége miatt az iskola látogatói tisztről beadott lemondásáról. Midőn az elhunytak emlékét jegyzőkönyvében megörökíti: az iskola látogatások közelgésére tekintettel a megüresedett helyek betöltésére egyhangulag megválasztja a zsákai körben: Csapó Dezső birtokost, a berettyó-völgyi körben: Barthos Gábor birtokost és Holkó József lelkészt.

8. szám. Ő cs. apostoli kir. felségének azon nemes ténye, mely szerint a m.-telegdi ev. ref. egyház templomának felépítésére magánpénztárából 200 koronát kiutalni kegyelmesen méltóztatott:

hálás köszönettel fogadtatik.

9. szám. Beterjesztetett az orsz. ev. ref. lelkész özvegy-árva gyámintézeti járulékokra vonatkozó számadásokról az állandó bizottság jelentése, melynek értelmében az esperesi hivatalhoz befolyt 2182 kor. 91 fill. szabályszerű nyugták szerint a földhitelintézethez elküldetett.

A közgyűlés a számadó bizottság jelentése alapján az esperesnek a felmentvényt megadja s a felmerült költségek fejében 13 kor. 84 fillért utal ki a közpénztárból.

10. szám. Közalapi bizottság beterjeszti jelentését, miszerint esperes az 1903. évről 3374 kor. 90 fillért küldött fel az egyházmegye részéről közalapi járulék gyanánt a földhitelintézethez, az egyes egyházaknál levő hátrány 124 kor 50 fillért tesz ki.

Bizottság jelentése tudomásul vétetvén :
az esperesnek a felmentvény megadatik.

11. szám. Közalapi bizottság előterjeszti a kebelbeli egyházaknak az 1904. évre megállapított járulékaikról szóló kimutatást annak kiemelesével, hogy bár az egyes egyházaknál részint elköltözés, részint elszegényedés folytán bizonyos összegek törlendők, az ezen évi ajánlat a múlt évinél 67 kor. 20 fillérrel kedvezőbb. — Az évi járulékok a következőkben állapittatnak meg :

1. Ártánd	—	évi járuléka .	59	kor.	60	fill.
2. B. Szt Márton	"	"	54	"	20	"
3. Bihar	"	"	141	"	60	"
4. Bihar-Püspöki	"	"	170	"	80	"
5. Bors	"	"	73	"	—	"
6. Bojt	"	"	132	"	—	"
7. Csatár	"	"	69	"	—	"
8. Csökmő	"	"	228	"	20	"
9. Darvas	"	"	60	"	20	"
10. Élesd	"	"	68	"	80	"
11. Fűyi	"	"	37	"	60	"
12. F.-Vásárhely	"	"	32	"	20	"
13. Furta	"	"	138	"	40	"
14. H.-K.-Kovácsi	"	"	49	"	20	"
15. H.-K. Pályi	"	"	51	"	60	"
16. H.-Szárdobágy	"	"	54	"	—	"
17. H.-K.-Ujlak	"	"	58	"	60	"
18. Kismarja	"	"	120	"	50	"
19. Kis-Szántó	"	"	35	"	20	"
20. Kis-Jenő	"	"	37	"	80	"
21. K.-N.-Rév	"	"	24	"	—	"
22. Less	"	"	9	"	80	"

23. M.-Kakucs	"	"	.	12	kor.	70	fill.
24. M.-Keresztes	"	"	.	160	"	20	"
25. M.-Telegd	"	"	.	86	"	—	"
26. M.-Telki	"	"	.	30	"	—	"
27. N.-Kereki	"	"	.	88	"	40	"
28. N.-Szántó	"	"	.	28	"	40	"
29. Nagyvárad	"	"	.	505	"	—	"
30. Nyüved	"	"	.	28	"	60	"
31. Örvénd	"	"	.	56	"	20	"
32. Paptamási	"	"	.	70	"	—	"
33. Pelbárhida	"	"	.	17	"	80	"
34. Pósalaka	"	"	.	17	"	40	"
35. P.-Told	"	"	.	75	"	20	"
36. P.-Ujlak	"	"	.	38	"	—	"
37. Siter	"	"	.	64	"	40	"
38. Szalárd	"	"	.	108	"	20	"
39. Szt.-János	"	"	.	88	"	80	"
40. Zsáka	"	"	.	140	"	60	"
41. Jákó-Hodos	"	"	.	70	"	80	"
42. Váncsod	"	"	.	89	"	80	"

Községgyűlés a közalapi bizottság jelentését tudomásul veszi s az egyes egyházaknál javasolt összegek törlését helyben hagyja, valamint a f. évi járulékokat.

12. szám. Bemutatott az állandó számvizsgáló bizottság következő jelentése:

I. *Sulyok István* esperes számadása:

Bevétel		15422	kor.	49	fill.
Kiadás		15422	"	49	"

II. *Nádudvari Lajos* gyámpénztárnok számadása:

Bevétel		157751	kor.	69	fill.
Kiadás		147865	"	69	"

Maradvány: 9885 kor. 85 fill.

A pénztár állása volt 1903. febr. 1-én 129672 kor. 75 fill.

A pénztár állása — 1904. febr. 1-én 132924 " 53 "

szaporodás: 3251 kor. 78 fill

III. *Zsigmond Ferencz* közig. pénztárnok számadása :

Bevétel 17960 kor. 85 fill.

Kiadás 16398 „ 02 „

Maradvány: 1562 kor. 83 fill.

A pénztár állása volt 1903. febr. 1-én 13031 kor. 74 fill

A „ „ „ 1904. márcz. 1-én 13343 „ 83 „

szaporodás : 312 kor. 09 fill.

IV *Tűzkármentesítő* pénztár :

Bevétel 741 kor. 24 fill.

Kiadás 741 „ 24 „

A pénztár állása volt 1903. márcz 1-én 624 kor. 49 fill

A „ „ „ 1904. „ 1-én 677 „ 24 „

szaporodás : 52 kor 75 fill.

V. *Fugyivásárhelyi ref. iskolaalap* :

Bevétel 3105 kor 86 fill.

Kiadás 3105 „ 86 „

Az alap állása volt 1903. márcz. 1-én 2977 kor. 34 fill.

Az „ „ „ 1904. „ 1-én 1200 „ — „

VI. *Lessi lelkész javadalmi alap* :

Bevétel 1875 kor. 85 fill.

Kiadás 1875 „ 85 „

Az alap állása marad : 1800 korona.

VII. *Révi missiói alap* :

Bevétel : 1431 kor. 44 fill.

Kiadás : 1431 „ 44 „

Az alap állása marad : 1371 kor. 44 fillér.

VIII. *Zsákai ev. ref. lelkész javadalmi alap* :

Bevétel 5040 kor. 60 fill.

Kiadás 5040 „ 60 „

Az alap állása marad : 4840 kor. 10 fillér

IX. *Nagytotfalui lelkész javadalmi alap* :

Bevétel 8707 kor. 90 fill.

Kiadás 8707 „ 90 „

Az alap állása 1904. márcz. 1-én 8707 kor. 90 fill.

X. Egyházmegyei könyvtár:

Bevétel:	1362 kor. 77 fill.
Kiadás:	1327 „ 12 „
Maradvány:	35 kor. 65 fill.
A pénztár állása volt 1903. márcz 1-én	1206 kor 90 fill.
A „ „ „ 1904. „ 1-én	1287 „ 57 „
szaporodás:	80 kor. 67 fill.

XI. Csák Máté temetkezési pénztárnok számadása:

Bevétel	229 kor. 42 fill.
Kiadás	229 kor. 42 fill.
A pénztár állása 1904 márczius 1-én készpénzben és kintlevő részvénydíjakban	293 kor. 16 fill.

A fenti számadásokat a vonatkozó okmányokkal együtt tételről-tételre megvizsgálván, azokat rendben és kellően okmányolva találtuk. Ennek alapján indítványozzuk, hogy Sulyok István esperesnek, Nádudvari Lajos gyámpénztárnoknak, Zsigmond Ferencz közigazgatási pénztárnoknak, valamint alulirott számvizsgáló bizottságnak is a felmentvényt a szokásos fentartással megadni méltóztassék.

Miután észleteink szerint a gyámolda és közpénztár jelzálogos adósainak nyilvántartása s az e tekintetben divó régi kezelési rendszer már csak a megnagyobbodott forgalom miatt sem levén czélszerű, javasoljuk, hogy mindkét penztárnok egy-egy főkönyv beszerzésére, továbbá arra utasíttassék, hogy e főkönyvben minden adósnak külön lapot nyisson, s ott úgy az adós tartozását, mint a tőkére és a kamatra történt fizetést a fizetés időpontjának megjelölésével megfelelő külön rovatokban tüntesse ki, s az adósokról egy betűsoros névmutatót állítson össze, a melyből az adós főkönyvi lapszáma megtudható legyen.

Egyházmegyei ügyész előterjesztése alapján indítványozzuk, hogy a gyámpénztári számadás bevételei közt 122 tételszám alatt 160 kor. tartozással szereplő Szücs Juli Nagyné adósnak ingatlana még 1898 évben bíróilag elárvereztetett s az ingatlan vételárából néh. Dr Fazekas Imre volt ügyész tőke s kamat czímén 1899 évi május 13-án 89 frt 60 krt. fel is vett, de ezt az összeget a

a pénztárnok el nem számolta, továbbá, hogy a közigazgatási pénztári számadás 48 kiadási tételszám alatt szereplő Kun Béla ev. ref. lelkész 220 kor. tartozása, utóbbi mint behajthatatlan leirassék s egyuttal egyházmegyei ügyész utasíttassék, hogy a kétes követeléseket vizsgálja meg s azokra nézve, a melyek szerinte teljesen behajthatatlanoknak tekinthetők, a legközelebbi számadással kapcsolatban tegyen jelentést.

Indítványozzuk végre, hogy a takarékpénztári betételként kezelt egyházmegyei alapok teljesen külön szétválasztva kezeltessenek s egyszersmint a pénztárnokok egyházmegyei határozattal utasíttassanak arra, hogy ezek az alapok mely pénztintézetekben helyezendők el.

Nagyvárad, 1904. márczius 22.

Sulyok István,

esperes.

Hegyesi Márton,

tanácsbíró.

Nádudvary Lajos,

tanácsbíró.

Dr. Thury Kálmán,

ügyész.

Közgyűlés a számvizsgáló bizottság véleményes javaslatát elfogadván, Sulyok István esperesnek, Nádudvari Lajos gyámpénztárnoknak Zsigmond Ferencz közpénztárnoknak végül Csák Máté lelkész-temetkezési pénztárnoknak a szokásos fenttartások mellett az 1903—4 évi számadások terhe alól, a felmentvényt megadja.

Közgyűlés utasítja úgy a gyám, mint a főpénztárnokot, egy-egy főkönyv beszerzésére, valamint az adósokról való betűsoros tárgymutató készítésére. Ugyancsak mindkét pénztárnok utasíttatik a számvizsgáló bizottság jelentésében felemlített behajthatatlan követelések leírására. Egyben fölhívja a közgyűlés ügyészt is a kétes követelések megvizsgálására s erre nézve a legközelebbi számvizsgálattal kapcsolatban jelentéstételre.

Végül a közgyűlés azon határozat ki-
mondása után, miszerint az egyházmegye
kezelésében levő pénzvagyont a nagyváradí,
biharmegyei, gazdasági és ipar-, kereskedelmi
és iparbankokban óhajtja elhelyezni – a
jóváhagyott számadások szokásos módon
való körözését elrendeli

13. szám A nagyváradí ev. ref. leánynevelő intézet
igazgató bizottsága az 1903 évről a következő megvizs-
gált számadást terjeszti elő :

I. Házi pénztár.

Bevétel 17129 kor. 96 fill.

Kiadás 12616 „ 18 „

Maradvány 4513 kor. 78 fill.

Az alap cselekvő vagyona a kintlevő követelésekkel
5101 kor. 78 fill.

II Gyűjtő pénztár :

Bevétel 27364 kor. 84 fill.

Kiadás 82 „ 92 „

Maradvány 27281 kor. 92 fill

Az alap cselekvő vagyona a kint levő követelésekkel
30572 kor. 72 fill.

III. Tanítóképző intézeti pénztár :

Bevétel 26874 kor. 45 fill.

Kiadás 102 „ 93 „

Maradvány 26777 kor. 32 fill.

Az alap cselekvő vagyona a kintlevő követelésekkel
30072 kor. 32 fill.

IV. Alapítványi pénztár :

a) Ritoók alap :

Bevétel 3823 kor. 66 fill.

Kiadás — „ — „

b) Ullmann alap :

Bevétel 1587 kor. 12 fill.

Kiadás — „ — „

Az egyházmegyei közgyűlés maga részéről az internátusi számadásokat örvendetes tudomásul vevén, Sulyok István intézeti pénztárnoknak a szokásos óvással köszönetnyilvánítás mellett a felmentvényt megadja.

14. szám. Az egyetemes lelkészi értekezletnek az egyes körök beosztására vonatkozó javaslata

egész terjedelmében elfogadtatik s az egyházak három körbe következőleg osztatnak be :

I. Nagyváradi kör : 1. Rév, 2. Kakucs, 3. Élesd, 4. Örvénd, 5. M.-Telki, 6. Pósalaka, 7. P.-Ujlak, 8. M.-Telegd, 9. Kisjenő, 10. Fugyi, 11. F.-Vásárhely, 12. Nagyvárad, 13. Less, 14. H.-K.-Száldobágy.

II M.-Keresztesi kör : 1. Nagy-Szántó, 2. Kis-Szántó, 3. Bojt, 4. Váncsod, 5. Csökmő, 6. Darvas, 7. Zsáka, 8. Furta, 9. B.-Szt.-Márton, 10. P.-Told, 11. M.-Keresztes, 12. Ártánd, 13. Bors, 14. B.-Püspöki.

III. Bihari kör : 1. H.-K.-Ujlak, 2. H.-K.-Pályi, 3. Csatár, 4. Siter, 5. Szalárd, 6. Hodos, 7. N.-Kereki, 8. Szent János, 9. Pelbárhida, 10. Nyüved, 11. Paptamási, 12. H.-K.-Kovácsi, 13. Bihar, 14. Kis-Marja.

15. szám. Az egyetemes lelkészi értekezlet megokolt felterjesztésére :

Tekintettel a kifejlődött versenyre, az egyházmegyei gyámintézet tőkéinek biztos elhelyezése érdekében az egyházmegye elfogadja azon javaslatot, hogy a pénztárnok és ügyész a kellő biztosítékkal bíró jelentkező kölcsönvevőknek 7⁰/₀-ig, 8⁰/₀-nál alacsonyabb kölcsönt is engedélyezhetnek s ingatlanokra a forgalmi érték 50⁰/₀-át kölcsönözhetik.

16. szám. Az új énekes könyvre nézve

az egyetemes lelkész-értekezlet felterjesztését a közgyűlés is magáévá teszi. Az

új énekes könyv behozatalát s fokozatos használatba vételét kívánatosnak s egyházi életünkben a buzgóság hathatós tényezőjének tekinti; de szükségesnek tartja, hogy a dallam, tartalom és alak tekintetében más oldalról is felhozott hiányok kijavittassanak s miután a katechismusi énekek jó része kimaradt, ezek helyett a vallás hitczikkeit kifejező katechismusi énekek felvételét a czél érdekében kívánatosnak tartja, valamint felhivatni határozza el az egyházmegye az énekügyi bizottságot arra is, hogy tekintettel hazafias ünnepeinkre: a hymnus mellé a szózat felvételéről is gondoskodják.

17. szám. A debreczeni egyetem előkészítő bizottságának egyházmegyénkhez is megküldött leiratára:

a közgyűlés elfogadja a lelkész értekezlet javaslatát, felhívja az egyes lelkészi köröket, hogy az egyes egyházakban helyi bizottságok megalakításáról intézkedjenek s a nagy culturalis czél érdekében a szükséges mozgalmat indítsák meg s működésük eredményéről az esperesi hivatalnak koronként jelentésüket adják be.

18 szám. Az ev. ref. egyház egyetemét foglalkoztató egyöntetű lyurgia ügyében a lelkész értekezlet elfogadott álláspontját:

a közgyűlés is magáévá teszi. — „Nem kíván ugyan olyan egységes lyurgiát, mely megszabott szövegekkel korlátozná a lyurgus egyéni szabadságát: de kívánatosnak, szükségesnek tartja, hogy a Zsinati törvény 86. §-nak d) pontjához képest állapittassanak meg az istenitisztelet lényeges alkotórészei s azoknak sorrendje, továbbá, hogy a biblia-olvasás, mint ős keresztényi és apostoli szokás, az isteni tiszteletben egyik alkotó résznek felvétessék.

Ezek után a vasárnapi isteni tisztelet

sorrendjét az egyetemes értekezlet javaslata alapján következőleg állapítja meg :

Előfohász, biblia-olvasás esetleg a textus felvétele után a predikáció előtt; éneklés, textus alapján predikáció, utóima; uri-ima; hirdetés, áldás és éneklés.

Hétköznapiokon : fennálló és közének, könyörgés, uri-ima, berekesztő-ima, éneklés. A reformáció ünnepétől — husvétig biblia magyarázat.

A sacramentumok kiszolgáltatása a templomokban történjék s a lyturgiai rész a lehető rövid legyen.

A keresztelés menete a következő : Beszéd, ima, névadás, keresztelés, áldás.

Az urvacsorai agenda minden részében a szent asztal mellett végzendő. Szerezte-tési ígék, alkalmi beszéd, bűnvalló könyör-gés, a kenyér és a bor kiosztása, hálaadó ima, megáldás.

Konfirmáció : a vizsga, lelkész be-széde, könyörgés, megáldás.

Az esketés helye is a templom. — Menete : előfohász, esketési beszéd, eskü, ima áldás.

Temetés 1. imával : ének, ima, áldás, ének. 2. Prédikációval : ének, előfohász, ima, predikáció; életrajz, uri-ima, megál-dás, ének.

Ezen tervezetnek az egyházkerületre való felterjesztésével az elnökség megbí-zatik.

19. szám. Olvastatott a Nagyváradon felállítandó ta-nítónő-képző ügyében működő egyházmegyei nagybizott-ság 1904. év márczius hó 3-án tartott ülésének jegyző-könyve s bemutatott az intézet czéljaira emelendő épület tervrajza.

A közgyűlés a nagy bizottság javaslata alapján határozatilag kimondja, hogy az építkezést a rendelkezésre álló összeg fede-

zete mellett még ez év folyamán, lehetőleg szeptember hó 1-én megkezdeti, erre nézve a bemutatott tervet a nagybizottság jegyzőkönyvében foglalt módosításokkal kivitelre elfogadja s jelen határozatát a tervvel együtt megerősítés s jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

Elhatározza továbbá a közgyűlés, hogy a nagybizottság javaslata értelmében kérést intéz az egyházkerületi közgyűléshez az iránt, hogy a mennyiben az eddigi ajánlatok az intézet zavartalan működésének biztosítására nézve nem elégségesek s minden oldalról fokozottabb áldozathozatalra van szükség, a már megajánlott 2000 koronát legalább még 1000 koronával növelni s így összesen 3000 korona évi segélyt biztosítani kegyeskedjék. Végül felkéri s felhatalmazza a közgyűlés a kisebb bizottságot arra, hogy a tervezet végleges jóváhagyása után a kivitelre vonatkozó pályázatot meghirdethesse, a vállalati szerződést jogérvényesen megköthesse s a kiépítés iránt az előirányzott összeg keretén belől intézkedjék; az egyházmegye elnökségét pedig arra, hogy az egyházakat a három egyházmegye által fentartandó tanszék költségeihez való állandó hozzájárulás fejében megfelelő összeg megajánlására hívják fel.

20. szám Bemutattatott a nagyváradai ev. ref. egyház s a leánynevelő intézet igazgató-bizottsága között az ev. ref. leányinternátus és tanítónőképző intézet telkére vonatkozólag ez év április hó 9-én Nagyváradon létrejött ajándékozási szerződés.

A szerződést a közgyűlés a nagyváradai ev. ref. egyház áldozatkészségének elismerése mellett jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

21. szám. Olvastattak a révi missiókörü lelkész múlt év utolsó s ez év első negyedéről beadott jelentései.

Tudomásul vették.

22. szám. Bemutattatott az 1893—1903 évi közgyűlési jegyzőkönyvekhez 78—1903. sz. közgyűlési megbízás alapján Veres István egyházmegyei jegyző által készített tárgymutató.

A közgyűlés a tárgymutató elkészítéséért köszönetét fejezi ki s elrendeli annak kinyomtatását.

23. szám. Közpénztárnok beterjeszti 1904. márczius 1-től 1905. február 28-ig terjedő időről az egyházmegye közigazgatási költségelőirányzatát, a mely szerint ugy a bevétel, mint a kiadás 3132 koronában állapittatik meg.

Közgyűlés a tételről-tételre indokolt költségelőirányzatot azon hozzáadással hagyja jóvá, miszerint a közigazgatási pénztárba beolvasztott kisebb alapítványok: Fráter, Sisáry, Radnóthy, Szlávay-alapítvány jövőben takarékpénztárilag kezeltessenek s a javadalmas lelkészeknek és tanítóknak csak a tényleges kamatok adassanak ki.

24. szám. Beterjesztettek a világi tanácsbíróra nem szavazott egyházak nevében az illető lelkészek jelentései.

A mennyiben a jelentésekben foglalt indokok nem voltak elfogadhatók a világi tanácsbíróra nem szavazott egyházak lelkészeire, névszerint: Bugyi Mihály, Borsos István, Szatmári Lászlóra — a közgyűlés 2—2 korona pénzbírságot szab ki.

25. szám. Bemutattatott a darvasi lelkészválasztásra kiküldött bizottság jelentése, mely szerint nevezett egyház lelkészéül Molnár Vincze t.-eszlári h. lelkész választatott meg.

Egyházmegyei közgyűlés a választást örvendetes tudomásul veszi s kötelezi ugy a megválasztott lelkészt, mint a választó egyházat a szokásos bekebelezési díjnak a közpénztárba leendő befizetésére.

26. szám. Beterjesztettek a csökmői, nyüvedi és peltbárthidai tanítóválasztásra vonatkozó ügyiratok, melyek

szerint Csökmöre Szinok Dezső, Nyüvedre Szánthó Béla, Peltbárthidára Szabó Beniámin választatott meg tanítóul.

Közgyűlés a választást megerősíti s egyzersmind az illető tanítókkal a hivatali esküt letéteti, kötelezve úgy őket, mint egyházaikat a bekebelezési díj befizetésére.

27. szám. A siteri ev. ref. egyház felterjeszti a mult 1903-ik évben foganatosított toronyépítés okmányait és nyugtákkal ellátott számadását.

A számadás minden tételében nyugtákkal lévén felszerelve, tudomásul vétetik.

28. szám. Az egyházmegye a 75—903. sz. végzésben a pusztatoldi lelkészt és egyháztanácsot felhivta, hogy az 1902. évben foganatosított iskolaépítés ügyének megvilágítása céljából jelentését terjessze be. Ezen utasításnak a nevezettek eleget tévén,

az egyházmegye meggyőződést szerzett arról, hogy ez építkezés körül szabálytalanság, mely megtorlást érdemelne, nem követtetett el; visszaélés, melyből az egyháznak kára származhatnék, nem történt; az építési költséget az egyháztagok önként megajánlott pótkivetésből fedezik: a jelentés ennél fogva tudomásul veszi s a pusztatoldi iskolaépítést utólag helyben hagyja.

29. szám. Fazekas Bálint és 50 társa paptamási-i egyháztagok felebbezéssel élnek az 1904. évi február 28-án hozott egyháztanácsi és 1904. évi márczius 13-iki egyházközségi gyűlésnek újabb egyházi adófizetést kimondó határozata ellen. Felebbezők előadják, hogy az 1893. évben a paptamási-i egyház az eddig is sok visszaélésre alkalmas adó terményfizetés megszüntetésével a hiveknek XII. osztályba sorozásával a szegényebb sorsu hivekre való tekintettel oly méltányos adókulcsot állapított meg, melynél fogva a szegény egyháztagok egyházi adója az azelőtt 7 K 60 fiüllére menő teher helyett 3 K 60 fillérben állapított meg, míg a vagyonosabbak több terhet vállaltak magukra. Most 10 év múlva ezen csekély járulékot is lejjebb szállítani s az egyházfentartás egész terhét néhány földdel bíró egyháztag vállára akarják rakni s a régi ter-

ményfizetést visszaállítani: magokra nézve sérelmesnek tartják, kérik ezen újabb adózási terv megváltoztatásával a zsinat adóügyi intézkedéseig a 10 év óta gyakorlatban levő adózás tovább fentartását.

Az egyházmegye, tekintettel a felebbézők indokaira, nem tartja helyesnek a különben is megterhelt kisbirtokosoknak további megterhelését, mint a méltányosság követeli: azért, mivel az egyházi adóügy szabályozása ugyanis a közeli zsinat feladatát képezi, — a presbyterium és egyházközségi határozat megváltoztatásával a zsinat határozatáig a most fennálló adózási kulcsot hagyja meg érvényben, s a presbyteriumot utasítja az ezekhez leendő alkalmazkodásra.

30. szám. Szigeti Elek, a mezőkeresztesi egyház lelkésze, annak előrebocsátása mellett, hogy az egyház pénzügyi viszonyai különféle okok miatt évről-évre rosszabbodnak, bemutatja az egyháztanács ez évi 12. sz. határozatát, mely a személyadót páronként 4 koronára, fél páronként 2 koronára s az állami adók után jelenleg megállapított 17⁰/₀-ot 20⁰/₀-ra emeli, valamint bemutatja az egyházközség ez év február hó 14-én tartott közgyűlésének 2. sz. határozatát, mely ezen adóemeléshez nem járul hozzá s ebből kifolyólag jelentő lelkész az egyensúly helyreállítása végett hivatalból kér további intézkedést.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a mezőkeresztesi egyházban az adózási kulcs még ez évre változatlanul fennmarad s felhívja az egyházat, hogy jövőre nézve a költségvetési tételek gondos átvizsgálása és lehetőségig reducálásával igyekezzenek a bajon segíteni, s ha más módot nem talál, kísértse meg a tanítói fizetések-nél a természetbeni szolgáltatmányok visszaállítását.

31. szám. Olvastatott a m.-kakucsi lelkész beadványa, melyben panaszolja, hogy a múlt év augusztus havában az egyháztagok a díjlevelében kikötött ugarolási munkát

nem teljesítették s ez által neki 12 kor. kiadást okoztak; bemutattatott az egyháztanács idevonatkozó jelentése az egyháztanács és egyházközségi közgyűlésnek a lelkészi szolgálmányok megváltására vonatkozó határozata, lelkész hozzájáruló nyilatkozata, végül az egyháztagoknak tanítói szolgálmányok felmentése iránti kérelme.

A közgyűlés a m.-kakucsi lelkész díjlevelében megállapított szolgálmányok megváltását az egyháztanács határozata szerint és 5 évre terjedőleg megengedi, s a díjjegyzéket megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli. Kimondja továbbá, hogy az egyházat a tanítói fizetés alól fel nem mentheti, nincs kifogása azonban az ellen, hogy ezen szolgálmányok is megváltassanak.

Végül felhívja a közgyűlés az egyháztanácsot, hogy a lelkész által felszámított 12 kor. költség megtérítésére vonatkozólag hozzon határozatot.

32. szám. Olvastatott Sulyok István esperesnek a 74—1903. sz. közgyűlési határozatból kifolyólag, a mezőtelki legelő elkülönítési iratok kikeresése tárgyában beadott jelentése.

A közgyűlés ezen régóta huzódó ügynek végleges rendezését tovább halasztani nem akarván, utasítja a mezőtelki egyház lelkészét, hogy a legelő elkülönítési per megindítása iránt hozott jogerős egyháztanácsi határozat alapján az ügyvédi meghatalmazást, mint az egyháztanács elnöke, az egyházmegyei ügyész számára sürgősen állítsa ki, a kit is felkér, hogy a meghatalmazás kézhez vétele után az elkülönítési pert haladéktalanul megindítani sziveskedjék.

33. szám. Bemutattatott a mezőtelki egyház és Antal Jenő ottani állami elemi iskolatanító között a kántori teendők s egyházi énektanítás elvállalása tárgyában múlt év október hó 10-én létrejött egyezségről kiállított egyezséglevél.

A közgyűlés az egyezséget jóváhagyja, s elrendeli annak a jóváhagyási záradékkal való ellátását.

34. szám Bemutattatott özv. Sorbán Jánosné, Lukács Erzsébet mezőtelki lakos 1902. év május hó 5-én kiállított nyilatkozata, melyben az 1881. évben általa tett 4000 koronás alapítványnak rendeltetését az állami iskola felállítása folytán változott viszonyokhoz képest módosítani kívánja.

A közgyűlés az alapító kívánságának méltánylásával, az alapító levél módosításához hozzájárul, s a záradékolt nyilatkozatot az eredeti alapító levélhez csatolva, az egyházmegye irattárába tételre rendeli.

35. szám. A csökmői egyház templomába orgonát akarván építeni, azon kérelemmel fordul az egyházmegyéhez, hogy az eddig gyűlt orgona-alap felhasználása mellett szükséges 500 korona kiadást az ugynevezett „harangpénztár“-ból fedezhesse.

Miután a „harang pénztár“ nem egyedül harang beállítására gyűjtetik; de új harang beszerzésének szüksége nevezett egyházban nem is forog felem: az egyházmegye a fent kért 500 koronát az orgona felállításához készséggel engedélyezi.

36 szám. A csatári ev. ref. egyháztanács egyhangu határozatával az 1876-ban hibásan kiállított tanítói díjlevélnek az ugyanakkor helyesen kiállított s régebbi díjlevéllel megegyező példány szerint való kiigazítását kérelmezi.

Az egyházmegye meggyőződve arról, hogy a leány tanítói díjlevél egyik példányából tévedésből maradtak ki ezen szavak: „melyből a leánytanító az iskolát is fűtteni tartozik“: múlt évben hozott 58. sz. határozatának megváltoztatásával a leánytanítói díjlevél kiigazítását elrendeli s kiigazítás végett az egyházkerületre is felterjeszti; annyival is inkább, mert abból, hogy a jelenlegi tanító az iskola fűtése ellen 11 év óta nem tiltakozott: beigazolván látja az egyház-

megye, hogy ezen kötelezettségéről tudomása volt s azt magára sérelmesnek nem tartotta.

37. szám. Ugyancsak a csatári egyháztanács bejelentí, hogy 1904. évi április 1-én hozott határozatával az 1876. évtől fogva gyűlt magtár alapszabályait akként módosította, hogy ezen alap ezután „az egyházi épületek és orgona jó karban tartására“ szolgáló alapként kezeltessek.

Tekintettel arra, hogy az egyháztanács jogkörében, az egyház érdekét szem előtt tartva járt el, midőn a magtári alap célját meghatározza: az egyházmegye az alapszabályokon tett ezen változtatást jóváhagyja s utasítja az egyháztanácsot, hogy magtárát mint „az egyházi épületek és orgona fenntartására szolgáló alapot“ kezelje s annak fejlődésére lelkiismeretes gondot fordítani igyekezzék.

38. szám. A p.-ujlaki egyház az iránt kérvényez, hogy az iskola építésére szükséges 6000 kor. tökesegély részére teljes összegben adassék meg.

Közgyűlés, tekintettel arra, hogy a konvent által megszavazott 4000 korona egy, a mai követelményeknek megfelelő iskola építésére nem elégséges, oly értelemben terjeszti fel ajánlólag a p.-ujlaki egyház kérvényét az egyházkerülethez, miszerint ez pártolólag javasolja a konventnek az elvont 2000 korona tökesegély megadását

39. szám. Beterjesztetik az egyházkerület 26—1903. sz. határozatára az egyes egyházak véleménye a szegény iskolás gyermekeknek ruhával és meleg étellel való ellátása ügyében.

Az egyházmegyei közgyűlés teljes mértékben átérezve a szóban forgó ügy mély jelentőségét és horderejét, az egyes egyházak beterjesztett jelentesei alapján, a szegény iskolás gyermekeknek ruhával és meleg étellel való ellátása ügyében a következő véleményes javaslatot terjeszti fel az egyházkerülethez:

1. Minden egyházközségben összeírandók és nyilvántartandók azon szegény iskolás gyermekek nevei, a kik helyzetöknél fogva a ruhasegélyre, valamint téli időben a meleg étellel való ellátásra reá vannak utalva.

2. A két nemű segélyezés ügye egymástól elválasztandó, a mennyiben az egyház és a politikai község egyetértőleg a ruhadományok eszközését a legtöbb esetben teljesithetik a szegény alapból.

3. A vagyonosabb egyházközségek, melyek a szegény gyermekek támogatására évenként bizonyos összeget fordithatnak, téli időben az iskolától távollakó szegénysorsu tankötelesek számára egyes tisztességes családnál vagy családoknál ebédet főzessenek.

4. A szegényebb egyházközségek minden lehető kövessenek el ilyenmű alap létesítésére, ha másképen nem, társadalmi úton. A mig pedig a jelzett célra felhasználható alap létre hozatnék, szólítsa fel az egyháztanács minden téli évszak elején a jobb módú szülőket a szegény iskolás gyermekeknek bizonyos számu ebéddel való ellátására. Az egyháztanács egyik kiküldött tagja állapotáná meg az ebédadás sorrendjét s hozná tudomására kellő időben a vállalkozó családoknak.

5. Végül minden évben kérje számon az egyházmegyei látogató küldöttség az egyházközség presbytériumaitól, hogy tettek-e intézkedéseket és mi módon a szegény iskolásgyermekeknek ruhával és meleg étellel való ellátása ügyében.

40 szám. A p.-toldi ev. ref. egyház két tagja felebezést jelent be az egyházmegyei közgyűlésnek a presbytérium és az egyházközségi közgyűlés ellen egyházadózási ügyben.

A mennyiben a beterjesztett iratokból

az tűnik ki, hogy a presbytérium által javasolt adózási rendszert az egyházközség tagjai nem tartják magokra nézve elfogadhatónak: az egyházmegyei közgyűlés határozatilag kimondja, miszerint a jelenlegi adózási rendszer tartandó fent; annyival is inkább, mivel a legközelebb összeülendő zsinat behatóan fog foglalkozni az egyház-adózási ügy rendezésével.

41. szám. Ifj. Puskár Zsigmond p.-toldi lakos az iránt kérvényez, hogy a gondnokság el nem vállalása miatt a reá kiszabott 40 kor. birság töröltessék.

A mennyiben azon egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyve, a melyben ifj. Puskár Zsigmond állítólag gondnokká választatott, nem terjesztetett be s így nem állapítható meg, hogy nevezett mi módon és hanyadik helyen választatott meg: egyházmegyei közgyűlés ifj. Puskár Zsigmondot a reá kirótt 40 kor. pénzbirság alul felmenti.

42. szám. A darvasi ev. ref. egyház bejelenti Eröss Lajos debreczeni theol. tanár és testvére Eröss Károly váncsodi tanítónak a nevezett egyház részére oly kikötéssel tett 400 koronás alapítványát, hogy a 2000 koronára növelendő összegnek kamatai egy, a darvasi elemi iskolát kiváló sikerrel végzett ifjunak adassanak középiskolai tanulmányai folytatására. Az alapítvány kezelése, valamint a felvétel a darvasi ev. ref. egyháztanácsot illeti; fent hagyatván az egyházmegyének a canonica visitatio útján gyakorlandó felügyeleti joga.

Közgyűlés a darvasi ev. ref. egyháznak a nemes czélu alapítványról szóló bejelentését öröndetes tudomásul veszi s a kegyes alapítóknak egyházunkhoz való ragaszkodásukról tanuskodó áldozatkészségökért jegyzőkönyvileg hálás köszönetét fejezi ki.

43. szám. Blaga Gábor nagytótfalui lakos annak jelzésével, hogy a nagytótfalui ingatlanok vételárát teljesen kifizette, kéri a telekkönyvezéshez szükséges adásvételi szerződés kiadását.

Az egyházmegye határozatilag kimondja,
 hogy az adásvételi szerződés csakis az ügyész
 által javasolt azon kikötés mellett adható
 ki, ha vevő a megfelelő bélyegköltséget viseli.

Az 1—8, 14—18, 27—29, 35—37. számokat jegy-
 zette Lévai Mihály egyházi jegyző.

A 9—13, 23—26, 38—43. számokat jegyzette Veres
 István egyházi jegyző.

A 19—22 és 30—34 számokat jegyzette Tatár
 Zoltán világi jegyző.

Hitelesített Nagyváradon, 1904 április hó 18-án.

Sulyok István,

esperes.

Ritoók Zsigmond,

gondnok.

Hegyesi Márton,

Miskolczy Árpád,

egyházmegyei világi tanácsbírák.

JEGYZŐKÖNYV

a bihari ev. ref. egyházmegye 1904. évi ápril hó 14-én Nagyváradon tartott közigazgatási bírósági üléséről.

Jelenvoltak : Sulyok István esperes és Ritoók Zsigmond gondnok elnöklete alatt : Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Nádudvari Lajos egyházi, — Kiss Elek, Hegyesi Márton, Miskolczy Árpád világi tanácsbírók s Veress István egyházi jegyző

Ritoók Zsigmond világi elnök a gyűlést megnyitván, tárgyalásra kitézi

I. A pelbárthidai egyház fizetésvisszatérítés iránti kérvényét Perekó Imre volt pelbárthidai tanító ellen.

Előadó : Nádudvari Lajos, az ügyet a következőkben ismerteti meg :

Perekó Imre tanító állását Pelbárthidán 1902. szeptember 18-án foglalta el, s már 1903. augusztus 25-én arról lemondott, még pedig azon ígérettel, miszerint a tanító javadalmi földnek általa már akkor értékesített 1903. évi tavaszi terményei árából $\frac{2}{3}$ -ad részt utódja részére vissza fog fizetni, mivel az 1902. évi tavaszi termények $\frac{2}{3}$ -át idejövetelekor természetben kikapta. Ugyancsak ígéretet tett arra nézve is, hogy a földeknek a díjlevél szerint is általa fizetendő adóját 58 kor. 37 fillér értékben egy évről ki fogja egyenliteni s a költözési költség 69 kor. 93 fillér felét megtéríti. A mennyiben Perekó Imre azon indokolással, hogy a pelbárthidai egyházon neki is van 102 kor. 52 fillér követelése, ismételt felszólítás daczára sem tett eleget az egyházzal szemben fennálló tartozásának, a pelbárthidai egyház az egyházmegyei közigazgatási bíróságtól kéri Perekó Imre nyiracsádi tanítóval szemben 116 kor. 09 fillér követelésének érvényesítését, a mely

összeget ügyész a tett számítások alapján szintén megítélni javasol.

A felek közül a pelbárthidai egyház képviselőjében Holkó József lelkész és a gondnok jelentek meg, kik szólásra hivatván fel, kijelentik, hogy nyilatkozni nem kívánnak. A másik fél, Perekó Imre nyiracsádi tanító, nem jelent meg.

Az elnök berekesztvén a tárgyalást, tanácskozásra visszavonult a bíróság. Az ügyben a következő

í t é l e t e t

hozta, s hirdette ki:

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság Perekó Imre tanítót a pelbárthidai egyház részére visszafizetendő 116 kor. 76 fillérnyi összegben marasztalja el, míg másfelől nevezett egyházat kötelezi a nála letétben levő terményből Perekó Imrét megillető rész kiadására.

I n d o k o k :

Bár a pelbárthidai egyháznak 116 korona 76 filléren túl is volna követelése Perekó Imre tanítóval szemben, mivel tanító eladta a termények $\frac{2}{3}$ -át 140 kor. értékben, nem fizette ki a földektől az 58 kor. 37 fill. évi adót, a mezőőrök díjának felét, 5 koronát, előre felvett bizonyos terményért 2 kor. 24 fillért, továbbá az ismétlő iskolások tanításaért 10 koronát; végül nem számolt el 2 kor. 20 fill. harangpénzzel s nem fizette ki 1903-ról a közalapi járulékot, 80 fillért, — mégis csupán e kérdéses összeg megítélését kérte, holott ez 10 koronával kevesebb, mint az egyháznak 218 kor. 61 fill. és a tanítónak 91 kor. 85 fill. követelése közötti különbség.

A meghirdetett ítéletet a pelbárthidai egyház jelenlevő képviselői tudomásul vették.

II. Ritoók Zsigmond elnök tárgyalásra tűzte ki a pelbárthidai egyház kérvényét Zagyva Gyula volt lelkész ellen ártéri adó visszatérítése iránt.

A bíróság Sulyok István esperes és Ritoók Zsigmond gondnok elnöksége alatt: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Nádudvari Lajos egyházi, — Kis Elek, He-

gyesi Márton és Miskolczy Árpád világi tanácsbírókból alakult meg. Jegyző : Veress István.

Kiss Elek előadó részletesen ismerteti az ügyet mely szerint Zagyva Gyula volt pelbárthidai lelkész 40 korona 44 fill. ártéri adóját, bár erre a díjlevélben kötelezve volt, nem fizette ki s így az egyház, évek multán derülvén ki a dolog, kénytelen volt most a kérdéses összeget járulékával együtt kifizetni. Mivel az egyház lelkészének föl hívására sem fizette vissza Zagyva Gyula nyüvedi lelkész a 40 kor. 44 fill. ártéri adót, a pelbárthidai egyház az egyházmegyei közigazgatásnál keres orvoslást.

A bíróság tanácskozás után a következő

V é g z é s t

hozta :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság a pelbárthidai egyházat kérelmével illetékesség meg nem állapíthatása miatt elutasítja.

I n d o k o k :

A pelbárthidai egyház Zagyva Gyula lelkész ellen csak a követelés lejártá után hosszabb idő múlva indított keresetet, még pedig oly ügyben, mely az egyház törvény 300. §-ában taxative elsorolt esetek közé nem vehető fel. Miután a közig. bíróság saját illetékességét nem állapítja meg : a polgári hatóság elé utasítja a kérelmet.

Az ítélet kihirdettetvén, a pelbárthidai egyház nevében lelkész felebbezést jelent be.

Hitelesítettett Nagyváradon, 1904. április hó 18-án.

Sulyok István,
esperes.

Ritoók Zsigmond,
egyházmegyei gondnok.

Hegyesi Márton,

Miskolczy Árpád,
egyházmegyei világi tanácsbírók.

Betüsoros tárgymutató

a bihari ev. ref. egyházmegye 1904. április hó 14-ik napján tartott
rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéhez.

	Szám.
Alapítványok a közpénztár által külön letétben kezelendők	12
Antal Jenő és a m.-telki-i egyház közötti szerződés vallás- tanítás tárgyában jóváhagyva	33
Barthos Gábor körü isk. látogató tagul választatik	7
Betüsoros tárgymutató az 1894—1903. évi jkönyvekeze kinyo- matik s az elkészítésért Veress J. lelkésznek köszönet	22
Blaga Gábor a n.-tótfalui ingatlan adás-vételi szerződésének kiadását kéri	43
Borsos István lelkész nem szavazásért birságot fizet	24
Bugyi Mihály „ „ „ „ „ „	24
Csapó Dezső körü isk. látogatónak választatik	7
Csatári leánytanítói díjlevél kiigazittatása elrendeltetik	36
Csatári presbytérium határozata a magtár-alap felhasználá- sáról jóváhagyatik	37
Csák Máté a gyűlésen részt nem vehet	1
Csák Máté időszaki tan. rendes tagjául választatik	4
Csökmői egyház a harangpénztárból 500 koronát felhasználhat	35
Csökmői tanítóválasztás megerősítve, az egyház bekebelezési díjat fizet	26
Darvasi presbyt. Eröss Lajos és Eröss Károly alapítványát be- terjeszti	42
Darvasi lelkész választás megerősítve, az egyház bekebelezési díjat fizet	25
Debreczeni egyetem ügyében intézkedés	17
Egyházak 3 lelkészi körbe osztatnak	14
Egyházmegye 1904. évi költségelőirányzata elfogadtatik	22

Egyházmegye különböző pénztárainak tőkái hol helyeztessenek el	12
Egyházmegye ügyésze a pénztárak kétes követeléseiről jelentsen	12
Egységes liturgia tárgyában felterjesztés az egyházkerületre .	18
Eröss Lajos és Eröss Károly alapítványi tevőknek köszönet .	42
Esperesi ima és a gyűlés megnyitása	1
Esperes időszaki jelentése	3
Esperes számadásáról számvizsg. bizotts. jelentése	12
Esperes jelentése a m.-telki legelőügy iratairól	32
Fazekas Bálint és Társai felebbezése	29
Hegyesi Márton időszaki tanács rendes tagjául választatik . .	4
Hegyesi Pál a gyűlésen részt nem vehet	1
Holkó József köri isk. látogatóul választatik	7
K. Nagy Sándor a gyűlésen részt nem vehet	1
Kászonyi Imre és társai kérvénye	29
Kiss Elek időszaki tanács rendes tagjául választatik	4
Közpénztár számadásáról bizotts. jelentése	12
Kun Béla 220 korona tartozása leiratik	12
Lélekési gyámint. pénztár számadásáról bizotts. jelentés . . .	12
Lélekési „ „ kezelésére utasítás	12
Lélekési „ „ tőkék elhelyezésénél követendő eljárás . . .	12
Lélekésztemetk. segélypénztár számadásáról bizotts. jelentés .	12
Lélekészek közpénztárban kezelt alapok után takarékpénztár kamatot kapják	23
Lélekészek, kik világi tanácsbíróra nem szavaztak, birságot fizetnek	24
M.-kakucsi egyház kérvénye tanítói fizetés alóli felmentés tárgyában	31
M.-kakucsi egyház a lélekési szolgálmányokat 5 évre megváltja	31
Mezei József köri isk. látogató halála felett részvét	7
Mezőkeresztesi egyház felterjesztése adókules-ügyben	30
Mezőtelegdi egyház kölcsöne jóváhagyatik	5
„ „ részére tett felségadományért köszönet	8
Mezőtelki egyház és Antal Jenő közti szerződés jóváhagyva .	33
„ „ legelőügyben egyházmegye ügyésze a pert indítsa meg .	32
Miskolczy Árpád időszaki tanácsba póttagnak választatik . . .	4
Dr. Miskolczy Ferencz világ tanácsbíró esküt tesz	2
Nagyné Szücs Juliánna gyámintézet tartozása töröltetik . . .	12
Nagyváradai egyház telekajándékozása jóváhagyva s egyházkerület- hez terjesztve	20

Nagyvárad internatus ig. bizottsága a Szabó K. alap felhasználásáról vélemény adása	6
Nagyvárad leány nevelő intézet pénztári számadásai helyben hagyatnak	13
Nagyvárad tanítóképző építkezésére nézve a nagy biz. javaslatai elfogadtatnak	19
Nagytótfalui ingatlanok adásvételi szerződése kiadásának feltétele	43
Nádudvari Lajos időszaki tanácsba póttagul választatik	4
Némethy Lajos köri iskola látogató halála feletti részvét	7
Nyüvedi tanítóválasztás megerősítve, egyh. bekeb. díjat fizet	26
Pelbárhidai tanító-választás megerősítve, egyh. bekeb. díjat fizet	26
Pelbárhidai egyház kérvénye Perekó Imre elleni köv. ügyben, közig. bir.	I.
Pelbárhidai egyház kérvénye Zagyva Gy. elleni köv. ügyben, közig. bir.	II.
Perekó Imre elleni köv. ügye a pelbárhidai egyháznak, közig. bir.	I.
Ifj. Puskás Zsigmond gondnok váltságdíj fizetése alóli felment.	41
Pusztatoldi iskolaépítés utólag jóváhagyatik	28
Pusztatoldi egyháztagek felebbezése adókules ügyben	40
Pusztajlaki egyház tőkesegély felemése iránt	38
Révi missiói lelkész jelentése	21
Siteri toronyépítés számadása jóváhagyatik	27
Sorbán Jánosné alapítványának módosítása tudomásul	34
Szabó Benjámín pelbárhidai tanítószágban megerősítettén s bekeb. díjat fizet.	26
Szabó Károly alapítvány közpénztárba beutaltatik	6
Szabó Károly alap felhasználásáról nagyvárad intern. igazg. bizottsága véleményt ad	6
Szatmári László nem szavazásért birságot fizet	24
Számvizsgáló bizottság jelentése az egyházm. számadásokról	12
Szánthó Béla a nyüvedi tanítószágban megerősítve, bekeb. díjat fizet	26
Szegény iskolás gyermekek ruhával és étellel ellátása	39
Szemes László az időszaki tanács póttagjául választatik	4
Szinok Dezső a csökmői tanítószágban megerősítettik, bekeb. díjat fizet	26
Tanítók eskütétele	26

Dr. Thury Kálmán egyhm. ügyész a m.-telki-i legelő-ügyben pert indítson	32
Uj énekes könyvről felterjesztés az egyh.-k.-re	16
Zagyva Gyula elleni követelése a pelbárthidai egyháznak közig. bir.	II.
Veress István lelkésznek köszönet a betűsoros tárgymutató elkészítéseért	22

